

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
στον Άγιο Παύλο Βραζιλίας
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΑΠΟ ΒΡΑΖΙΛΙΑ

Τελευταία ενημέρωση: Δεκέμβριος 2022

Συντάκτης: Σπυρίδων Δάκογλου
Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

Avenida Paulista 2073, Conj. Nacional, Horsa II, 23º andar - conj. 2303
CEP. 01311-940 – São Paulo – SP
Τηλ.: +55 11 32831231, 32510675 Fax: +55 11 32621096
ecocom-spa@mfa.gr, www.agora.mfa.gr/br119

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2
Στατιστικά στοιχεία	2
Βραζιλιάνοι τουρίστες στην Ελλάδα	3
Προτιμήσεις βραζιλιανών τουριστών	4
Προτιμήσεις βραζιλιανών τουριστών στην μετα Covid-19 περίοδο.	4
Πρώθηση	5
Εμπόδια όσον αφορά στον εισερχόμενο τουρισμό από Βραζιλία:	5
Βασικές επιλογές για την προβολή του ελληνικού τουριστικού προϊόντος στη Βραζιλία.	6
Εμπορική έκθεση World Travel Market Latin America	6
Εμπορική έκθεση Travelweek São Paulo by ILTM	7
Εμπορική έκθεση ABAV - International Tourism Fair	7
Εμπορική έκθεση Festival do Turismo de Gramado	7
Κλαδικός τύπος	7
Επαγγελματικός τύπος:	7
Δημοφιλείς ιστοσελίδες και ιστολόγια	7
Μέσα κοινωνικής δικτύωσης	8
Κλαδικοί φορείς	8

Εξερχόμενος τουρισμός

Στατιστικά στοιχεία

Η Βραζιλία αποτελεί μια σημαντική αγορά όσον αφορά τον εξερχόμενο τουρισμό. Τα τελευταία χρόνια πριν την πανδημία, άνω των **10 εκ. Βραζιλιάνων κατέτος ταξίδεψαν στο εξωτερικό**, κατατάσσοντας την στην **17η θέση ως χώρα προέλευσης τουριστών**. Κύριοι ταξιδιωτικοί προορισμοί των Βραζιλιάνων είναι η Αργεντινή και οι ΗΠΑ από την Αμερική και Πορτογαλία, Γαλλία, Ιταλία, Η.Β από την Ευρώπη.

Τα 2020 και 2021 καταγράφηκε μια απότομη μείωση στους αριθμούς του εξερχόμενου τουρισμού από την Βραζιλία λόγω της πανδημίας. Αυτό οφείλεται σε μεγάλο ποσοστό στους ταξιδιωτικούς περιορισμούς που επιβλήθηκαν στους **Βραζιλιάνους τουρίστες** σε αρκετές χώρες του κόσμου. Το 2019, καταγράφηκαν άνω των 10 εκ. διεθνών αναχωρήσεων από τη Βραζιλία, δηλαδή το 5% του πληθυσμού ταξίδεψε στο εξωτερικό, ενώ μεταξύ 2010 και 2019 ο εξερχόμενος τουρισμός αυξήθηκε με μέσο ρυθμό 8,8%. Με ταχύτερο ρυθμό αυξήθηκε η τουριστική δαπάνη το ίδιο διάστημα, 12,5%. Σημειώνεται ότι τα τελευταία έτη, πέρα από την υγειονομική κρίση, η επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας, ο υψηλός πληθωρισμός και η σημαντική υποτίμηση του ρεάλ σε σχέση με το ευρώ και το δολάριο ΗΠΑ, οδήγησαν σε σημαντική υποχώρηση της ταξιδιωτικής δαπάνης εξωτερικού. Από τις αρχές του 2022 καταγράφηκε σημαντική άνοδο του αριθμού των Βραζιλιάνων που ταξίδεψαν στο εξωτερικό σε ποσοστό άνω του 70% συγκριτικά με τα δύο προηγούμενα έτη. Στοιχεία από την Κεντρική Τράπεζα της Βραζιλία (BC) δείχνουν ότι οι Βραζιλιάνοι ξόδεψαν 9 δισεκατομμύρια δολάρια σε ταξίδια στο εξωτερικό τους πρώτους εννέα μήνες του 2022. Ο αριθμός αυτός αντιπροσωπεύει αύξηση 172,7% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, όταν οι δαπάνες αυτές αντιπροσώπευαν μόλις 3,3 δις δολάρια ΗΠΑ.

Εξέλιξη βραζιλιανού εξερχόμενου τουρισμού (αξίες σε εκ. δολάρια ΗΠΑ)

	2010	2011	2012	2013	2014	2019	2020	2021
Αριθμός διεθνών αναχωρήσεων	6.454.000	7.806.000	8.522.000	8.983.000	9.048.000	10.235.000	1.502.00	1,450.00
Ταξιδιωτική δαπάνη	15.965	20.802	22.039	25.028	25.567	27.357	6.532	6..100

Πηγή για τις αναχωρήσεις: Παγκόσμια Τράπεζα

Πηγή για τη δαπάνη: Κεντρική Τράπεζα Βραζιλίας. Επεξεργασία στοιχείων Γραφείο ΟΕΥ Αγίου Παύλου

Όσον αφορά τους προορισμούς, οι βραζιλιανοί ταξιδεύουν πρώτα στο Μπουένος Άιρες (λόγω γεωγραφικής εγγύτητας) και στη συνέχεια στις ΗΠΑ, κυρίως Μαϊάμι, Ορλάντο και Νέα Υόρκη. Στη συνέχεια επιλέγουν την Ευρώπη και δημοφιλέστεροι προορισμοί είναι η Πορτογαλία (λόγω γλωσσικής και πολιτισμικής εγγύτητας), Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία, Γερμανία και ΗΒ. Εν μέσω κρίσης πάντως, τα ταξιδιωτικά γραφεία προτείνουν εναλλακτικούς προορισμούς εξωτερικού, σε χώρες όπου το ρεάλ εξακολουθεί ισχυρότερο, όπως Αίγυπτος, Ινδονησία, Νότια Αφρική, Ρωσία και χώρες Νότιας Αμερικής, ή όπου η υποτίμηση του νομίσματος είναι συγκριτικά ηπιότερη.

Βραζιλιάνοι τουρίστες στην Ελλάδα

Αν και ακόμα σε συγκριτικά χαμηλό επίπεδο και παρά τη δυσμενή υγειονομική συγκυρία για τη Βραζιλία, ο βραζιλιανός εξερχόμενος τουρισμός αντιπροσωπεύει θετική προοπτική για την Ελλάδα, κυρίως δεδομένου ότι αφορά ταξιδιώτες υψηλής κατανάλωσης, που έχουν μεν επηρεαστεί από την οικονομική κρίση, αλλά όχι ακόμα καθοριστικά.

Όσον αφορά στον εισερχόμενο τουρισμό από την Βραζιλία στην Ελλάδα και σύμφωνα με τα τελευταία στατιστικά στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος (2020), επήλθε μεγάλη μείωση στις αφίξεις οι οποίες ανήλθαν το 2020 σε 5.500 έναντι 82.608 το 2019, (μείωση 93,3% σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο). Για το 2021 οι αφίξεις των Βραζιλιάνων τουριστών δεν υπερέβησαν τους 1300 λόγω των ταξιδιωτικών περιορισμών.

Τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα από τη Βραζιλία

	2017	2018	2019	2020	2021
Αφίξεις από τη Βραζιλία στην Ελλάδα	64.808	67.497	82.608	5.501	1.272
Ποσοστό στο σύνολο των αφίξεων	0,24%	0,21%	0,24%	0,07%	0,01%
Μεταβολή	30%	4,1%	22,3%	-93,3%	-76,8%

Πηγή Τράπεζα της Ελλάδος

Οι αφίξεις Βραζιλιάνων στη χώρα μας την περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2021, ανήλθαν σε 1.272 ή 0,01% του συνόλου αφίξεων (μείωση 76,8% σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο). Σημειώνεται ότι τα έτη 2020 και 2021 υπήρξε απότομη μείωση στις αφίξεις Βραζιλιάνων τουριστών στην Ελλάδα λόγω των ταξιδιωτικών περιορισμών εξαιτίας της πανδημίας Covid-19. Το τελευταίο έτος – 2019- πριν την πανδημία επισκέφθηκαν την Ελλάδα 82.608 Βραζιλιάνοι, (Τράπεζα της Ελλάδος). Αντίστοιχα, τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, για το 2018, του Υπουργείου Τουρισμού της Βραζιλίας αναφέρουν ότι την χώρα μας επισκέφθηκαν 66.185 Βραζιλιάνοι τουρίστες. Αξίζει να παρατηρηθεί ότι λόγω μη ύπαρξης απευθείας αεροπορικής σύνδεσης, οι Βραζιλιάνοι επισκέπτονται την Ελλάδα, μέσω άλλων ευρωπαϊκών χωρών και συνδυαστικά με την επίσκεψή τους σε αυτές. Τα κυριότερα ευρωπαϊκά αεροδρόμια που εξυπηρετούν transit επισκέπτες από και προς Βραζιλία είναι του Λονδίνου, Φρανκφούρτης, Ζυρίχης, Παρισίων, Άμστερνταμ, Κωνσταντινούπολης και μέσω Λισσαβώνας και Μαδρίτης. Τα βραζιλιανά τουριστικά πρακτορεία που διοργανώνουν πακέτα προς την χώρα μας, θεωρούν ότι ο αριθμός των 65 χιλ. Βραζιλιάνων τουριστών στην Ελλάδα αποδίδει την πραγματικότητα στην οποία κινείται το τουριστικό ρεύμα.

Δεδομένης της αναθέρμανσης του ενδιαφέροντος για ταξίδια των Βραζιλιάνων στην μετά πανδημική περίοδο και την ανατίμηση του βραζιλιανού ρεάλ, τους τελευταίους μήνες του 2022, παραμένει επιτακτική η ανάγκη ενεργού και συνεπούς προβολής του ελληνικού τουρισμού στη Βραζιλία, όπως και η αξιοποίηση συνεργειών με άλλες χώρες / αεροπορικές εταιρίες.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης και προβολής του ελληνικού τουρισμού στη Βραζιλία, τον Οκτώβριο 2022 (9-16/10/2022) πραγματοποιήθηκε ταξίδι εξοικείωσης (FAMTRIP) εκπροσώπων μεγάλων βραζιλιανών τουριστικών πρακτορείων στην Ελλάδα (Πελοπόννησος, Αθήνα, Σπέτσες) με την υποστήριξη του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (Δ/νση Δημοσίων Σχέσεων-Τμήμα Παραγραμματισμού και Υλοποίησης Ταξιδιών Εξοικείωσης). Οι συμμετέχοντες επισκέφθηκαν περιοχές της Μεσσηνίας, την Μάνη, το Ναύπλιο, τις Σπέτσες και την Αθήνα, ενώ εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για το επίπεδο και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών δηλώνοντας την πρόθεσή τους για ανάπτυξη συνεργασιών με ελληνικά τουριστικά πρακτορεία και ξενοδοχειακές μονάδες.

Προτιμήσεις βραζιλιανών τουριστών

Συνήθεις μήνες διακοπών για τους βραζιλιανούς είναι ο Ιούλιος (σχολικές διακοπές) και από το Δεκέμβριο μέχρι το καρναβάλι.

Σύμφωνα με έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τουρισμού, οι βραζιλιανοί ταξιδεύουν στην Ευρώπη για τους εξής λόγους:

- Για να αναβαθμίσουν το κύρος και την κοινωνική τους εικόνα, καθώς η Ευρώπη θεωρείται εκλεπτυσμένος και κομψός προορισμός.
- Για να αναζητήσουν τις ρίζες τους και τις ρίζες του βραζιλιανού πολιτισμού.
- Για τη δυνατότητα να επισκεφθούν αρκετές χώρες στο χρόνο και με τα χρήματα που διαθέτουν.
- Για να επισκεφθούν το κέντρο του καθολικισμού.
- Για να απολαύσουν την ευρωπαϊκή γαστρονομία, τοπικές κουζίνες, να επισκεφθούν αμπελώνες, κλπ.
- Για να επισκεφθούν την έδρα μερικών από τις καλύτερες ποδοσφαιρικές ομάδες του κόσμου.
- Οι νέοι κυρίως, για να απολαύσουν την ελευθερία και τη χαλαρότητα που θεωρούν ότι προσφέρουν ορισμένοι ευρωπαϊκοί προορισμοί.

Τα παραπάνω συνιστούν και τα πλεονεκτήματα της Ευρώπης για τους βραζιλιανούς ταξιδιώτες, οι οποίοι δηλώνουν ότι τους αρέσει να ταξιδεύουν στην ήπειρο γιατί είναι κομψός προορισμός, για τη γαστρονομία, γιατί έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν περισσότερους πολιτισμούς σε ένα μόνο ταξίδι, για τα καλά διατηρημένα αξιοθέατα και για τις ιδιαιτερότητες της ηπείρου σε αρχιτεκτονική, γλώσσα και τέχνη.

Στα προβλήματα που περισσότερο αναφέρθηκαν στην έρευνα, περιλαμβάνονται διαδικασίες θεωρήσεων εισόδου και ελέγχου συνόρων, υψηλές τιμές, ποιότητα ξενοδοχείων χαμηλότερη από τη διαφημιζόμενη, συνωστισμός στα αξιοθέατα, προβλήματα γλώσσας και επικοινωνίας, κλειστά αξιοθέατα, βραζιλιανές πιστωτικές κάρτες μη ευρέως αποδεκτές, πολιτισμικά εμπόδια και ασυμβατότητα συνηθειών, καθώς και ακύρωση αναχωρήσεων.

Προτιμήσεις βραζιλιανών τουριστών στην μετα Covid-19 περίοδο.

Με την υποχώρηση της υγειονομικής κρίσης και την αύξηση του ποσοστού των εμβολιασμών οι Βραζιλιάνοι έχουν αναθερμάνει το ενδιαφέρον τους για ταξίδια στο εξωτερικό. Επίσης, η άρση των περιορισμών για τους Βραζιλιάνους τουρίστες να επισκεφθούν ξένους προορισμούς, έχει προκαλέσει ζήτηση για κρατήσεις ταξιδιών που είχαν προηγουμένως ακυρωθεί λόγω πανδημίας. Οι νέες τάσεις που καταγράφονται στις προτιμήσεις των Βραζιλιάνων είναι:

- Αύξηση στην ζήτηση ταξιδιών της τελευταίας στιγμής. Σύμφωνα με την ένωση ταξιδιωτικών γραφείων Βραζιλίας (ABAV), οι Βραζιλιάνοι προβαίνουν σε κρατήσεις ταξιδιών κάθε φορά πλησιέστερα στην ημερομηνία αναχώρησης.
- Σημαντική αύξηση στην ζήτηση για ευρωπαϊκούς προορισμούς, λόγω της ακύρωσης πολλών προγραμματισμένων ταξιδιών προς Ευρώπη, τα δύο τελευταία χρόνια, όπως απεικονίζεται από τις διαδικτυακές μηχανές αναζήτησης.
- Η Πορτογαλία όσον αφορά στους ευρωπαϊκούς προορισμούς, και η Αργεντινή όσον αφορά στους προορισμούς της Λ. Αμερικής παρουσιάζουν μεγάλη ζήτηση.
- Τα ταξιδιωτικά γραφεία προτείνουν εναλλακτικούς προορισμούς εξωτερικού, σε χώρες όπου το ρεάλ εξακολουθεί ισχυρότερο, όπως Αίγυπτος, Ινδονησία, Νότια Αφρική, Ρωσία και χώρες Νότιας Αμερικής, ή όπου η αξία του εθνικού νομίσματος είναι συγκριτικά μεγαλύτερη.

Πρώθηση

Με δεδομένα την ελκυστικότητα της βραζιλιανής αγοράς εξερχόμενου τουρισμού, τον ανταγωνισμό, είναι σκόπιμη η ανάληψη δράσεων προβολής του ελληνικού τουριστικού προϊόντος, τόσο προς τους επαγγελματίες του χώρου, όσο και απευθείας στους τελικούς καταναλωτές – χρήστες, προκειμένου να δημιουργηθεί αίσθηση οικειότητας και εμπιστοσύνης για το προσφερόμενο προϊόν και άρα να ενισχυθεί η ζήτησή του. Σημειώνεται επίσης, ότι οι βραζιλιάνοι όλο και περισσότερο προτιμούν την έρευνα, την αγορά τουριστικών πακέτων ή και την ανεξάρτητη σύνθεση του ταξιδιού τους μέσω internet, παρά μέσω φυσικών ταξιδιωτικών γραφείων. Βασικό κοινό των φυσικών ταξιδιωτικών γραφείων, θεωρούνται πλέον η μεσαία και οι χαμηλότερες τάξεις.

Με βάση τα παραπάνω, η προβολή του ελληνικού τουριστικού προϊόντος μπορεί να γίνει σε διάφορα επίπεδα: από την ανάπτυξη των ιστοσελίδων των ελληνικών τουριστικών επιχειρήσεων στην πορτογαλική γλώσσα (η αγγλική δεν είναι διαδεδομένη στη χώρα) και τη διαφήμισή τους σε βραζιλιανές μηχανές αναζήτησης, την ανάπτυξη προφίλ στην πορτογαλική σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τη συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις τουρισμού στη Βραζιλία, τις καταχωρήσεις σε δημοφιλή τοπικά έντυπα, ή ακόμα, το σχεδιασμό και την υλοποίηση στοχευμένων προωθητικών ενεργειών. Σε κάθε περίπτωση, σημειώνεται ότι οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να προσεγγίσουν τη βραζιλιανή αγορά είναι σκόπιμο να δημιουργήσουν προωθητικό υλικό στην πορτογαλική, ενώ σε περίπτωση συμμετοχής σε κάποια εμπορική έκθεση, θα χρειαστεί να εξασφαλίσουν προσωπικό που να μιλάει τη γλώσσα.

Επισημαίνουμε, τέλος, ότι για τους βραζιλιανούς, το ταξίδι στην Ευρώπη αντιπροσωπεύει μια συνολική εμπειρία, που επιπλέον για τους περισσότερους είναι εμπειρία ζωής, η οποία δεν περιορίζεται μόνο σε επίσκεψη σημαντικών αξιοθέατων και μνημείων. Καθώς η Ελλάδα είναι ήδη γνωστός προορισμός, τουλάχιστον τα πιο δημοφιλή της μέρη, για τους βραζιλιανούς έχει ίσως μεγαλύτερη σημασία η παρουσίαση και οπτικοποίηση ελκυστικών επιλογών διασκέδασης, φαγητού, αγορών, κλπ. σε συνδυασμό με την επίσκεψη των αξιοθέατων, παρά η εστίαση αποκλειστικά σε αυτά τα τελευταία.

Εμπόδια όσον αφορά στον εισερχόμενο τουρισμό από Βραζιλία:

Από τον Μάιο 2020 επιβάλλεται “φόρος εισοδήματος παρακρατούμενος στην πηγή” 25% επί του κόστους της παρεχόμενης υπηρεσίας στην αποστολή τραπεζικών εμβασμάτων από την Βραζιλία προς τρίτες χώρες για πληρωμή τουριστικών υπηρεσιών που πρόκειται παρασχεθούν σε Βραζιλιάνους τουρίστες (πρωτότερα ήτο 6%).

Σημειώνεται ότι η φορολογική επιβάρυνση των εμβασμάτων για τουριστικές υπηρεσίες στο εξωτερικό που πρόκειται να παρασχεθούν σε Βραζιλιανούς τουρίστες, αποτελείται από δύο χωριστούς φόρους :

- Ο πρώτος ("**Φόρος Εισοδήματος Παρακρατούμενος στην Πηγή**", "Imposto da Renda Retido na Fonte", IRRF), επιβάλλεται, γενικά, σε κάθε παροχή υπηρεσίας στη Βραζιλία και ανέρχεται στο 25% του κόστους της υπηρεσίας. Μεταξύ των ετών 2010 και 2019, τέθηκαν σε ισχύ διάφορες απαλλαγές ή μειώσεις του φόρου αυτού, ειδικά για την παροχή τουριστικών υπηρεσιών στο εξωτερικό. Από το 2015 μέχρι το 2019, προβλεπόταν μειωμένος φόρος της τάξης του 6%. Παρά το γεγονός ότι είχε συζητηθεί στο Βραζιλιανό Κογκρέσο η διατήρηση του ειδικού καθεστώτος για τις τουριστικές υπηρεσίες, το Μάιο 2020 ψηφίστηκε Νόμος (14.002/2020) ο οποίος, δυστυχώς, επαναφέρει τη φορολόγηση στο αρχικό 25%. Αυτό ίσως οφείλεται στην κρίση που πέρασε η οικονομία της Βραζιλίας λόγω κορωνοϊού, και στη συνακόλουθη πολιτική, να αποθαρρυνθούν τα ταξίδια των Βραζιλιανών στο εξωτερικό, για να ενισχυθεί η εσωτερική τουριστική αγορά.

- Ο δεύτερος φόρος, που ανέρχεται στο 6,38% του κόστους των τουριστικών υπηρεσιών ("**Φόρος επί Οικονομικών Υπηρεσιών**", "Imposto sobre Operações Financeiras", IOF), δεν αφορά άμεσα σε τουριστικές υπηρεσίες, αλλά σε κάθε περίπτωση αγοράς, από Βραζιλιανούς πολίτες, προϊόντων και υπηρεσιών στο εξωτερικό, με χρήση πιστωτικής ή χρεωστικής κάρτας.

Η θέση της βραζιλιανής πλευράς είναι ότι, ο μόνος τρόπος για να αποφευχθεί η επιβολή φορολόγησης 25%, με δεδομένη τη νέα νομοθεσία, είναι η σύναψη διμερούς Συμφωνίας Αποφυγής Διπλής Φορολογίας μεταξύ της Βραζιλίας και της χώρας μας.

Η κατάργηση ή μείωση του φόρου IRRF αποτελεί πάγιο αίτημα του συνδέσμου Βραζιλιάνων τουριστικών πρακτόρων (ABAV) προς την Κυβέρνηση της χώρας. Τον Σεπτέμβριο 2022 κατατέθηκε νομοσχέδιο τροποποίησης του ανωτέρω φόρου και μείωσής του, από 1/1/2023, στο 6%. Αναμένεται το επόμενο χρονικό διάστημα η ψήφισή του σύμφωνα και με τις δεσμεύσεις της Βραζιλιανής Κυβέρνησης προς τον ABAV.

Σημειώνεται ότι χώρες όπως η Τουρκία, Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία, έχουν υπογράψει Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας. Στο σύνδεσμο του Υπουργείου Εξωτερικών της Βραζιλίας (<https://www.gov.br/receitafederal/pt-br/acao-a-informacao/legislacao/acordos-internacionais/acordos-para-evitar-a-dupla-tributacao/acordos-para-evitar-a-dupla-tributacao>) αναφέρονται όλες οι χώρες με τις οποίες η Βραζιλία έχει υπογράψει αντίστοιχη συμφωνία. Οι οικονομικές σχέσεις των τριών πρώτων χωρών (Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία) με την Βραζιλία είναι μακροχρόνιες και ιδιαίτερα σημαντικές, ενώ κάποιες από αυτές διαθέτουν μεγάλες κοινότητες ομογενών (Πορτογαλία, Ιταλία).

Βασικές επιλογές για την προβολή του ελληνικού τουριστικού προϊόντος στη Βραζιλία.

Εμπορική έκθεση World Travel Market Latin America

- Τόπος και ημερομηνία διεξαγωγής: São Paulo 3-5/4/2023.
- Αφορά προορισμούς, tour operators και παρόχους ταξιδιωτικών υπηρεσιών (αεροπορικές εταιρίες, κρουαζιέρες, ξενοδοχεία).
- Πρώτη διοργάνωση το 2013. Με την υποστήριξη της Βραζιλιανής Ένωσης Τουριστικών Πρακτόρων. Το 2014 η Ελλάδα ήταν τιμώμενη χώρα.
- Συνήθως συμμετέχουν περί τους 650 εκθέτες σε αυτόνομα, εθνικά ή περιφερειακά περίπτερα. Από την Ευρώπη και τη Μεσόγειο με εθνικό περίπτερο συμμετέχουν: Αίγυπτος, Γαλλία, Δανία, Ισραήλ,

Νορβηγία, Σλοβενία και Τουρκία, ΗΒ και Ισπανία. Ομοίως συμμετέχουν και οι αεροπορικές εταιρίες TAP (Πορτογαλία) και Royal Air Maroc (Μαρόκο). Η έκθεση περιλάμβανε συνεδριακό – σεμιναριακό μέρος.

- Web: <https://www.wtm.com/latin-america/pt-br/ajuda/viagem-expo.html>

Εμπορική έκθεση Travelweek São Paulo by ILTM

- Τόπος και ημερομηνία διεξαγωγής: São Paulo, 9-12/5/2023.
- Αφορά παρόχους υπηρεσιών τουρισμού πολυτελείας (τουριστικά πρακτορεία και γραφεία, ξενοδοχεία, κρουαζιέρες, ενοικίαση αυτοκινήτων κλπ.).
- Συνήθως παρουσιάζονται περί τα 465 brands από περισσότερες από 70 χώρες. Στο πλαίσιο της έκθεσης διοργανώνονται επιχειρηματικές συναντήσεις μεταξύ των εκθετών και προσκεκλημένων αγοραστών από τη Λατινική Αμερική.
- Web: <https://www.iltm.com/latin-america/en-gb.html>

Εμπορική έκθεση ABAV - International Tourism Fair

Η μακροβιότερη διεθνής έκθεση τουρισμού στη Βραζιλία. Διοργανώνεται από την Ένωση ταξιδιωτικών γραφείων Βραζιλίας – ABAV.

- Τόπος και ημερομηνία διεξαγωγής: Rio de Janeiro, 27-29 Σεπτέμβριος 2023.
- Αφορά προορισμούς, ταξιδιωτικά γραφεία, πρακτορεία και παρόχους υπηρεσιών (αεροπορικές εταιρίες, κρουαζιέρες, ξενοδοχεία).
- Web: www.abavexpo.com.br

Εμπορική έκθεση Festival do Turismo de Gramado

- Τόπος και ημερομηνία διεξαγωγής: Gramado (RS) 9-12/11/2023.
- Αφορά προορισμούς, ταξιδιωτικά γραφεία, πρακτορεία και παρόχους υπηρεσιών (αεροπορικές εταιρίες, κρουαζιέρες, ξενοδοχεία). Πρόκειται για έκθεση τοπικού και περιφερειακού κατά βάση χαρακτήρα με κυρίαρχη τη συμμετοχή εγχώριων εκθετών (δήμοι, σύνδεσμοι επιχειρήσεων, ξενοδοχεία, υπηρεσίες κλπ.).
- Web: www.festurisgramado.com

Κλαδικός τύπος

Παρατίθενται ορισμένα εξειδικευμένα και γενικού περιεχομένου έντυπα με απήχηση στο καταναλωτικό κοινό.

- Μηνιαίο περιοδικό «Viagem e Turismo»: <http://viajearqui.abril.com.br/>
- Μηνιαίο περιοδικό «Viaje mais»: www.europagnet.com.br/site/?cat_id=80
- Μηνιαίο περιοδικό «Viajar pelo mundo»: www.revistaviajar.com.br
- Εβδομαδιαίο περιοδικό γενικού περιεχομένου με υψηλή αναγνωσιμότητα και απήχηση «Veja»: <http://veja.abril.com.br/>

Επαγγελματικός τύπος:

- Πύλη Panrotas: www.panrotas.com.br

Δημοφιλείς ιστοσελίδες και ιστολόγια

Ιστοσελίδες που επισκέπτονται συχνότερα οι βραζιλιανοί για την οργάνωση των ταξιδιών τους:

- Προγραμματισμός: www.tripadvisor.com.br
- Προγραμματισμός: www.123milhas.com
- Κράτηση αεροπορικού εισιτηρίου: www.submarinoviagens.com.br και www.decolar.com
- Κράτηση ξενοδοχείου: www.booking.com, www.trivago.com.br και www.hotelurbano.com.br

Στην ιστοσελίδα <http://abbn.net.br/associados/associados-efetivos-e-colaboradores/> του Βραζιλιανού Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Ιστολογίων – ABBV, είναι διαθέσιμος κατάλογος των ιστολογίων – μελών του. Μεταξύ αυτών με τη μεγαλύτερη επιρροή περιλαμβάνεται το *Viaje na viagem* (www.viajenaviagem.com). Άλλα μεγάλα τουριστικά πρακτορεία είναι το CVC (<https://www.cvc.com.br>) και το AbreuTour (<https://www.abreutour.com.br>)

Μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Συνιστάται επίσης η αξιοποίηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, ιδιαίτερα δημοφιλή στη Βραζιλία, για την προώθηση του ελληνικού τουριστικού προϊόντος – πάντα στην πορτογαλική γλώσσα.

Σύμφωνα με έρευνα της Nielsen IBOPE, το 2021 ανώ του 80% των βραζιλιανών είχε πρόσβαση σε υπολογιστή συνδεδεμένο στο internet, στο σπίτι ή στη δουλειά. Από αυτούς, ο αριθμός των ενεργών χρηστών διαδικτύου (πρόσβαση τουλάχιστον μία φορά μέσα στο μήνα) ήταν 72,3 εκ. Εκτιμάται ότι η μεσαία τάξη C αντιπροσωπεύει το 52% των χρηστών, οι ανώτερες τάξεις A και B το 4% και 34% αντίστοιχα, ενώ το υπόλοιπο 10% αφορά χρήστες των τάξεων D και E.

Η χώρα διαθέτει από τους μεγαλύτερους αριθμούς χρηστών Facebook στον κόσμο. Σύμφωνα με στοιχεία της ίδιας της εταιρίας, καταγράφονται 99 εκ. μοναδικοί χρήστες ανά μήνα, ή 48% του πληθυσμού της χώρας. Επίσης, είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη η επικοινωνία, είτε για επαγγελματικούς λόγους, είτε για προσωπικούς, μέσω της τηλεφωνικής εφαρμογής Whatsup.

Κλαδικοί φορείς

- Ένωση ταξιδιωτικών γραφείων Βραζιλίας – ABAV: www.abav.com.br
Κατάλογος μελών ABAV: www.abav.com.br/agencias_buscar.aspx?id_area=3
- Ένωση tour operators Βραζιλίας – BRAZTOA: www.braztoa.com.br
Κατάλογος μελών BRAZTOA: <http://braztoa.com.br/eng/members/>
- Βραζιλιανή ένωση επιχειρήσεων οικολογικού τουρισμού και περιπέτειας – ABETA: www.abeta.tur.br
Κατάλογος μελών ABETA: www.abeta.tur.br/index.php/explore-menu/conheca-os-associados
- Βραζιλιανή ένωση τουριστικών γραφείων επιχειρηματικού τουρισμού – ABRACORP: www.abracorp.org.br
Κατάλογος μελών ABRACORP: www.abracorp.org.br/pt-BR/associacao/associados
- Βραζιλιανή ένωση οργάνωσης εκδηλώσεων και επιχειρηματικών ταξιδιών – ALAGEV: <http://alagev.org>
Κατάλογος μελών ALAGEV: <http://alagev.org/institucional/associados>